



# Весткі й Паведамленьні

інфармацыйны бюлетэнь Згуртаваньня "ПАГОНЯ"

Viestki j Paviedamlenni

Сусьветнае сеціва: [e-krama.com](http://e-krama.com), [pahonia.com](http://pahonia.com)

Электронны адрас: [viestki@mail.com](mailto:viestki@mail.com)

✉ P. O. Box 3225, Farmingdale, NY 11735

№ 7 (593)

Ліпень 2015 г.

## Абмеркаваньне плятформы разьвіцьця Беларусі

У нядзелю 14 чэрвеня ў грамадзкай залі пры Саборы сьв. Кірылы Тураўскага ў Брукліне адбылося грамадзкае абмеркаваньне праграмы разьвіцьця Беларусі, якая ставіць задачы дзеля будучыні нашай Бацькаўшчыны. Асноваю для абмеркаваньня стаў тэкст сп. Зянона Пазьняка, Старшыні Беларускага Народнага Фронту і Партыі КХП-БНФ. Тэкст пад назваю "Што адбываецца і што можа быць", быў зьмешчаны ў сеціве і таксама разасланы ўсім зацікаўленым. Ён складаецца з шэрагу разьдзелаў, сярод якіх ёсьць і разьдзелы глянбальныя, геапалітычныя: Сьвет, Далёкі погляд, Беларусь, Магчымае і пратрэбнае, Парадак пераменаў.

Абмеркаваньне, якое меркавалася зрабіць пачаткам шырокай грамадзкай дыскусіі, як на чыжыне, так і на Бацькаўшчыне, гэтым разам было засяроджанае менавіта на Беларусі й пытаньнях, звязаных з выхадам яе з таго тупіка, у які завяла лукашэнская прамаскоўская антынацыянальная палітыка.

Напачатку абмеркаваньня выступіў сам сп. Зянон Пазьняк. Пасьля кароткага ўступнага слова, у якім ён патлумачыў



патрэбу праграмы-плятформы і таксама патрэбу яе шырокага абмеркаваньня, былі прачытаны часткі разьдзелу пра Беларусь **заканчэньне на бачыне 4**

## Марш Паняволеных Народаў

57<sup>th</sup>  
ANNUAL



CAPTIVE NATIONS WEEK

JULY 12-19, 2015

У нядзелю, **12 ліпеня 2015 году**, адбудзецца Марш Паняволеных Народаў, што традыцыйна арганізуецца ў ліпені Камітэтам Паняволеных Народаў у рамках афіцыйна абвешчанага яшчэ ў 1959 годзе Тыдня Паняволеных Народаў – імпрэзы, якая прыцягвае ўвагу амэрыканскага грамадзтва да стану народаў, што паняволеныя камуністычнымі, а таксама пост-камуністычнымі ды кожнымі іншымі тыраніямі й дыктатурамі.

Збор у нядзелю, **12 ліпеня, а 9-й** гадзіне раніцы ля гатэля "Plaza" на 59-й вуліцы і 5-й авэню. Адтуль

удзельнікі рушаць да Катэдры сьв. Патрыка, дзе адбудзецца імша за Паняволеных Народы, а потым пройдуць Маршам да **72-й вуліцы ў Цэнтральным парку**, дзе адбудзецца ўрачыстае адкрыцьцё Тыдня.

Ад самага пачатку ў імпрэзах Тыдня бяруць удзел прадстаўнікі беларускай грамады Амэрыкі. Пасьля 1989-1991 гадоў большасьць этнічных арганізацыяў сябраў Камітэту Паняволеных Народаў, і ў тым ліку ўкраінцы, адыйшла ад актыўнага ўдзелу, мяркуючы, што свабода ўжо здабытая, і ёй нішто не пагражае.

Як бачым, гэтая "рэляксаваная" пазыцыя памылковая, і па дзвух прычынах:

1. Свабода – гэта "штодзённы плэбісыт" (ніхто і нішто не згантануе яе раз і назаўсёды).
2. Абавязак кожнага вызваленага народу – дапамагчы тым, хто застаецца паняволенымі. У кожным разе, запрашайце на гэтую імпрэзу вашых украінскіх, крымскататарскіх, расейскіх (не ачмураных пуцінскай прапагандай), зымбавейскіх, в'етнамскіх, кітайскіх, тыбецкіх, кубінскіх сяброў.

Пашырайце інфармацыю, паведамляйце сябрам і знаёмым!

# Чэрвеньскі сход Згуртаваньня “Пагоня”

У суботу 13 чэрвеня ў Доме Маракоў на Мангэтане прайшоў чарговы чэрвеньскі сход Беларуска-Амэрыканскага Згуртаваньня “Пагоня”. Напачатку сходу старшыня Згуртаваньня Віталь Зайка выступіў з аглядам апошніх падзеяў у Беларусі й сьвеце. Ён закрануў падрыхтоўку да маючых адбыцца выбараў прэзыдэнта ў Беларусі, вайну ва Ўкраіне, што мае непасрэдны ўплыў на будучыню Беларусі і становішча ў вольным сьвеце, якое, нажаль, не спрыяе спыненню пагрозы расейскай агрэсіі ва Ўсходняй Эўропе.



В. Зайка

На сёнешні дзень расклад сілаў у Беларусі не надае аптымізму, што да выніку будучых прэзыдэнцкіх выбараў. Рэжым Лукашэнкі непадзельна і абсалютна кантралюе ўсе аспэкты і праявы грамадзкага жыцьця ў краіне, апазыцыя падзеленая, а таксама зьнясіленая няспынным ціскам і рэпрэсіямі. Увага з боку эўрапейскіх структураў скіраваная, хутчэй, на пошукі паразуменьня з рэжымам Лукашэнкі, чымся на падтрымку дэмакратыі й правоў чалавека. Ня ўсё добра і з пэрспэктывамі вайны ва Ўкраіне. Злучаныя Штаты і Эўропа робяць усё, каб не выклікаць гневу агрэсара — пуцінскай кіруючай групой, а ўкраінскі ўрад, у склад якога ўваходзяць шмат некампэтэнтных а нават карумпаваных асобаў, ня мае яснай стратэгіі й тактыкі вяртаньня апанаваных прарасейскімі сэпаратыстамі абшараў.

Падзеі ва Ўкраіне зноў і зноў паказваюць, якімі важнымі ёсьць незалежнасьць і нацыянальная сьведа-

масьць. Бязь першай тысячы беларусаў, скіраваных не па сваёй волі ў пекла канфлікту, ужо загінулі 6 за год вайны. Без другой — сама Беларусь можа ў кожны момант апынуцца ў становішчы, калі “ветлівыя зьлёныя чалавечкі” прыромуць уладу і зьліквідуюць сувэрэнітэт. А беларускае, адно па назве, войска і сілавая структуры будучы толькі дапамагаць у гэтым.

Найвялікшую ролю на пераценьні грамадзкай апініі на расейскі бок граюць расейскія масавыя сродкі, што валадараць у беларускім этэры. Тут бяз усякага сумленьня эксплюатуецца таксама міталёгія расейскай “вялікай айчыннай вайны”, усхваляецца мужнасьць і гераізм расейскага жаўнера, талент расейскіх ваяводаў, мудрасьць галоўнакамандуючага Сталіна. І, канешне ж, не ўспамінаецца, як Сталін кінуў Беларусь у 1941 годзе пад ногі наступаючаму ворагу, аб плянах нападу якога на Саветы паведамлялі бальшавіцкаму ідалу шматлікія выведчыя крыніцы. І гэта ня проста нейкі выпадковы факт мальтрэтаваньня Беларусі расейскім “старэйшым братам”. Калі паглядзець на гістарычную рэтрэспэктыву, Беларусь была кінутая расейскім кіраўніцтвам пад ногі ворагу шматкроць: у 1812, 1915, 1918, 1920 гадох. А ў 1921 годзе Беларусь была падзеленая на ганебным гандлі ў Рызе, на які прадстаўнікі беларускіх камуністычных структураў “ССРБ” нават не былі дапушчаныя. Таму цяпер перапевы на тэму “вялікай перамогі” з боку антыбеларускага лукашэнскага ўраду падаюцца злавеснымі. “Перамога”, якую Беларусь сустрэла ў руінах, з абрэзанай тэрыторыяй, са стратай каля чвэрці насельніцтва, пад кіраваньнем сатрапаў Масквы, якім не была блізкая ані мова, ані культура, ані што кольвечы беларускае, выглядае злым жартам і зьдзекам. І сьвяткаваньне яе ажно два разы на год выкарыстоўваецца для далейшага замбаваньня беларускага насельніцтва, якое пазбавіў ўласнай гісторыі, культуры і мовы.

Не нашмат лепш выглядае становішча грамадзкай думкі й у Злучаных Штатах. Нядаўнія падзеі бэшчаньня й аплёўваньня паліцыі, супрацоўнікі якой штодня рызкуюць сваімі жыцьцямі на карысьць захаваньня грамадзкага спакою і парадку, пераўтварыліся ў сапраўдны карнавал, у “злаві паліцыя”. Псэўдалібэральныя мэды й льявацкія “валадары думаў” перакулілі

ўсё дагары нагамі. І вось ужо мужныя героі-паліцаі ператвораныя ў злыдняў, а сапраўдныя злодзеі, рабаўнікі, забойцы — у нявінных ахвяраў “паліцыйнай брутальнасьці”. А яшчэ — “расізму”, гэтай новай эфэктойнай лэйбы-дубіны, што па сваёй адвольнасьці, распаўсюджанасьці ўжываньня і сур’ёзнасьці наступстваў нагадвае цэтлік “трацкіст” у Саветах сталінскіх часоў.



З. Левіт

Затым перад прысутнымі выступіў з гутаркай пра становішча ў Амэрыцы і пра амэрыканскую мару сп. Зьміцер Левіт, сябар управы Згуртаваньня “Пагоня”. Ён распавёў пра сябе, пра свой удзел у беларускім нацыянальным руху ў Беларусі ў канцы 1980-х — пачатку 1990-х гадоў. Потым, пераехаўшы ў ЗША, стаў тут амэрыканскім патрыётам, не перастаўшы быць патрыётам Беларусі. Стаў рухацца да ажыццяўленьня амэрыканскай мары, калі чалавек сам сабе гаспадар, вольны рабіць усё, што не супярэчыць закону. Найвялішым амэрыканскім вынаходніцтвам ёсьць пастулят пра тое, што ўсе нараджаюцца роўнымі і маюць роўныя правы асягнуць паўнаважства жыцьця, заможнасьці, шчасьця. Далей сп. Левіт спыніўся на шэрагу прыкладаў з гісторыі ЗША і на зьявах, якія цяпер не спрыяюць паўнаважаснаму разьвіцьцю краіны.

Напрыканцы сходу, у разьдзеле “Рознае”, прагучэлі паведамленьні, адбыліся знаёмствы з асобамі, што першы раз прыйшлі на сход Беларуска-Амэрыканскага Згуртаваньня “Пагоня”.

**Віталь ЗАЙКА**



## Купальле ў Нью-Брансўіку

Купальле — гэта ноч, калі хлопцы абіраюць сабе будучых жонак, а дзяўчаты — мужоў. У нас сапраўды здараліся шлюбаванні пасья Купальля, ствараліся сем'і.

Ня ведаю, як для каго, а для мяне асабіста, калі ў ноч з 23 на 24 чэрвеня не адзначаць Купальле, то нібыта й год непаўнацэнны. Для мяне Купальле — гэта час, калі я сустракаюся з маімі любымі сябрамі, зь беларускаю грамадою, калі мая душа яднаецца з імі ды з прыродаю. У гэты час я пазбаўляюся пачуцця самоты й безабароннасьці, асабліва ў гэтай чужой для мяне краіне. Сьпевы разьбіваюць ушчэнт самы цяжкі дэпрэсійны настрой. Энэргіі, якую я атрымліваю ў купальскую ноч, мне хапае на цэлы год. А калі засумую — то пераглядаю нашыя абрадавыя фатаздымкі. Вось і павесялею.

У Беларусі мы маглі сабрацца зь сябрамі на прыродзе, аблюбаваць сабе любое прыгожае й прыдатнае месца ды распаліць купальскае вогнішча. Амэрыка сапраўды дэмакратычная краіна, але гэта не азначае, што тут усё дазволена. Таму, каб распаліць вогнішча ды цэлую ноч ля яго весяліцца, арганізатарам свята даводзілася загадзя, яшчэ ў лютым месяцы браць дазвол на яго правядзеньне, і толькі ў пэўных мясцынах, дзе дазволена, ды плаціць за гэта грошы. Напэўна, некаторыя лічаць, што ў амэрыканскім лесе-запаведніку, дзе шмат розных зьвяроў, можна й паводзіць сябе падзінку. Але арганізатары падобных фэстаў нясуць адказнасьць за бяспеку й культуру іх правядзеньня. Па заканчэньні імпрэзы лес павінен заставацца ў ідэальнай чысьціні.

Мяне вельмі ўзрадавала, калі ў 2013 годзе на нашае Купальле прыйшло больш васьмідзесяці чалавек. Але атрымалася асечка, пэўна, як здараецца на палатны. Менавіта з-за недахопу культуры паводзінаў можа якіх пару асобаў ў сэнсе засьмечваньня лесу. Пасьля гэтага нам забаранілі святаваць вялікімі кампаніямі. Таму летась Купальле прайшло ў складзе абсалютова надзейных дваццаці чалавек.

А сёлета з-за паважных прычынаў пазнавата зьвярнуліся па дазвол, і ўсе мясцыны на патрэбную нам дату былі ўжо занятыя. Выглядала, што будзе аг-

рэх ў нашым культурніцкім жыцьці. Але сталася, што паэта й барда Сяржук Сокалаў-Воюш з жоначкай Ганнай Бартуль, якія жывуць у Нью-Брансўіку ў Нью-Джэрзі, запрасілі да сябе сям'ю брата

гітары й сьпяваць. Калі маглі, мы падпывалі, бо ён сьпяваў шмат новых песень, як сваіх, так і перакладзеных з іншых моваў. Да таго ж ён рабіў невялічкую цікавую прадмову да кожнага твору. Мы ў захапленьні слухалі сябра, адзначаючы зьмястоўнасьць тэкстаў і ягоны надзвычайны талент. Цікава, што ягоныя пераклады, часта мелі глыбейшы сэнс і прыгажэйшае гучаньне, чым самыя арыгіналы.

Летась адзін хлопец зь Менску папрасіў Сокалава-Воюша напісаць яму акорды ягонай песьні "Хай заплача струна", на што Сяржук адказаў: "Я ня толькі ня маю акордаў сваіх песьняў, я нават ня ведаю, як іх запісваць і чытаць. Мая музычная адукацыя нуль зь мінусам." А вось жа сачыняе добрую музыку й грае!



гаспадыні Антона Бартуля, сяброўку Ліду Данілюк з сынам, мяне, сям'ю Рыжых ды Вінакуравых у суботу купальскім вечарам сабрацца ў іхняй хаце.

Гаспадыня прыгатавала розныя беларускія стравы, дый госьці прыхапілі з сабою нешта зь ежы. Спачатку, як і належыць, усе падсілкаваліся. Ад гарачыні паветра мне нічога, акрамя халаднічку Ганны, і не хацелася дэгуставаць. Я прыехала ў строі, Данілюкі, Рыжыя й Вінакуравы захапілі вышыванкі з сабою. Вырашылі ўсё ж правесыць гэткае камэрнае Купальле. Ганначка з уласнае шафы й куфэрка спадчыны сваёй маці Веры Бартуль дастала строі й апранула сваю сям'ю ды брата Антона. Адрозь зьявіўся й адпаведны святоточны настрой.

Сыямнела. Сяржук павёў нас з пагорка, на якім стаіць хата, у нізіну іхнага пляцу за кустоў, дзе й распаліў невялікае вогнішча. Усе сталі ў круг. Я, Аленка Рыжая й Сяржук Сокалаў-Воюш зацягнулі: "Добры вечар, добрым людзям, клічам мы вас на Купальле..." Прысутныя паўтаралі кожны радок рэфрэнам. Гэтак мы карагодзілі ды сьпявалі.

Дзеці прымалі самы актыўны ўдзел. Пазьней да нас далучыліся дзьве знаёмыя Сьвятавіта й Славаміра Сокалавых. Алена толькі прыехала зь Беларусі, а Аксана — з Украіны.

Пасьля адзінацатай вечара, каб не замінаць суседзям, мы сышлі ў свае сьпевы і сабраліся за сталом ля хаты побач з басэйнам. Сяржук пачаў граць на

Тым часам зь цёмнага неба з грукатам пасыпаліся вялікія кроплі навалінічнага дажджу, які настроіўся на цялуткую ночку, але ня толькі не замінаў нам, а наадварот, сваім таямнічым шоргатам па дрэвах, кустох, траве й вадзе ў басэйне надаваў асаблівы рамантызм.

Гаспадыня пакуль прыбрала стол ды размясьціла ўсёх на начлег, пайшла спаць апошняй ужо пасья чацьвёртай раніцы. Аленка Рыжая, не разьвітаўшыся ні з кім, пабегла ўкладваць спаць сыноў дый сама заснула зь імі, а калі расплюшчыла вочы, то была ўжо раніца.

Першым прагнуўся Алесь Вінакураў, які пасья ранішняй прабежкі першым ускочыў з трампліна ў басейн. Сьледам за ім у ластах і масках бултыхнуліся ў вадку й двое сыноў Алеся, трое сыноў Рыжых, дзьве дачушкі Антона Бартуля. Трохгадовы Мікітка Вінакураў за кампанію кінуў у басейн двух вялых шчупакоў, каб яны таксама паплавалі. Усе разумелі, што пагасьцявалі й пара ўжо разьвітвацца. Але было так добра, што сталіся ўсяляк адцягнуць гэтую хвіліну...

— Трэба трымацца разам, — заўважыла пры разьвітаньні гасьцінная гаспадыня хаты Ганна Бартуль.

Я трапіла дадому ў сваю мангэтанскую кватэру каля дзевятай вечара. Купальле ў 2015 годзе, хоць і ў складзе васьмідзесяці чалавек, адбылося.

**Валянціна ЯКІМОВІЧ**

## Абмеркаваньне плятформы

### заканчэньне з бачыны 1

пусь, якія былі прапанаваныя для абмеркаваньня. Пачынаецца разьдзел аналіз русіфікацыйных дзеяньняў рэжыму Лукашэнкі, што зьяўляюцца і сапраўднай першапрычынай, і сэнсам існаваньня гэтага рэжыму. Было адзначана, што некаторыя беларусы прыстасаваліся да несвабоды, пагадзіліся на тое, што была зьліквідаваная нацыянальная адукацыя і падніжаны агульны ўзровень адукацыі, рэзка скарачана доля гуманітарных навук, якія фармуюць эліты і ствараюць інтэлігенцыю. Былі забароненыя для ўжываньня ў назвах словы “нацыянальны”, “народны”, “Беларусь” і “беларускі”. Са сродкаў масавай інфармацыі была выціснутая беларуская мова. Нават за ўжываньне яе на вуліцы, у грамадскім месцы, чалавек рызыкаваў часам патрапіць пад дубінку “амону”.

Былі пералічаны прыкметы агульнага грамадзкага ўпадку. Сярод іх: палітычная непісьменнасьць насельніцтва, брак супраціву, брак актыўных лідэраў, разбураная сувязь грамадзяніна з зямлёю, грамадства адлучанае ад удзелу ва ўладзе, мэтанакіравана заховаецца і кансэрвувецца неканкурэнтная эканоміка, што кантралюецца энергазалежнасьцю ад Расеі, зь якой нават зьліквідаваная мяжа.

Затым былі пералічаны магчымыя меры па выпраўленьні і зьмене сытуацыі. Найгалоўная з іх – ліквідацыя антыбеларускага рэжыму Лукашэнкі, без чаго немажліва вырашыць ніякія іншыя праблемы. Гэта ёсьць самы вялікі прыярытэт. Дзеля гэтага неабходна адпаведнае асяродзьдзе, стварэньне і падтрымка якога ёсьць задачай нацыянальнай асьветы. Неабходна ствараць групы падтрымкі, якія валодаюць поўнай інфармацыяй пра пляны і праекты ўладка-

ваньня ўладных структураў, працы, культуры, эканомікі будучай вольнай Беларусі. Быў пералічаны парадак пераменаў па этапах і заканадаўчыя дзеяньні ў сувязі з гэтымі этапамі і ў розных сэгмэнтах грамадзкага жыцьця. Такім чынам, дзяржаўныя прыярытэты цягам пакаленьня (наступныя 20 год) будуць такія: адукацыя і асьвета; войска і абарона; мэдыцына; культура; сельская гаспадарка і вёска. Эканоміка – гэта матэрыя дзейнасьці дзяржаўнай улады і таксама ёсьць неад’ёмная частка кожнага з гэтых прыярытэтных кірункаў.

Напрыканцы каратка былі закранутыя пытаньні геапалітыкі й адносінаў з суседзямі, з Эўразьвязам, патрэба альянсу краінаў балтачарнаморскага рэгіёну.

Затым пачалася дыскусія, у якой узялі ўдзел прысутныя на сустрэчы. Сярод прапаноў і заўвагаў было шмат карысных, але не абыйшлося без скарыстаньня дыскусыйнай трыбуны для зьвяждзеньня рахункаў паміж фракцыямі ў Бруклінскім адзеле БАЗА ў сьвятле выбарчага сходу, які нядаўна адбыўся ў гэтай арганізацыі.

Сярод асобаў, што бралі слова, былі сп.сп. Расьціслаў Гарошка, Нэлі Ржэвуцкая, Валеры Дворнік, Уладзімер Караткевіч ды іншыя.

Зь грунтоўным аглядам тэксту сп. Зянона Пазьняка выступіла сп-ня Ганна Сурмач, Старшыня Галоўнай управы БАЗА. Дзьмітры Шчыгельскі прадстаўляў арганізацыю “Беларусы ў Экзылі”, Віталь Зайка – Беларуска-Амэрыканскае Згуртаваньне “Пагоня”. Увогуле сустрэча зрабіла добрае ўражаньне і адкрыла мажлівасьці ня толькі агульнага абмеркаваньня канцэпцыі, прапанаванай сп. З. Пазьняком, але і мажлівасьці больш актыўнага супрацоўніцтва розных беларускіх арганізацыяў у Нью-Ёрку і ва-

коліцах.

**Віталь ЗАЙКА**



Сабор сьв. Кірылы Тураўскага

### Уплаты ў Згуртаваньне Нёеаае’ е абаўдаааі ўі’:

В. Даніловіч .....	60
М. Кашчэева .....	60
К. Крычаўцова .....	60
І. Лукашэвіч .....	60
І. Маладзёнаў .....	60
В. Пятроў .....	60
А. Солад .....	60
Д. Турсунбаеў .....	60
Я. Турсунбаева .....	60
А. Харчэўка .....	60
І. Чарнова-Булье .....	60

Усім шчыры дзякуй!

Уплаты ў адзел шліце на адрас:  
P. O. Box 572  
New York, NY 10113  
Чэкі выпісвайце на імя  
Viktar Yedzinovich.

### Наступны сход

Беларуска-Амэрыканскага  
Згуртаваньня “ПАГОНЯ”

адбудзецца ў суботу **11-га ліпеня  
2015 г.** у Доме Маракоў па адрасу:

**Seafarers and International House  
123 East 15<sup>th</sup> Street  
New York, NY 10003.**

Даезд цягнікам і падземкі **L, N,  
Q, R, W, 4, 5, 6** да прыпынку **Union  
Square**. Будынак знаходзіцца адзін  
блёк на ўсход ад **Union Square** па  
**15-й вуліцы** на скрыжаваньні з  
**Irving Place**. **Заля на 2-м паверсе.**

Пачатак: **а 6:00-й вечара.**

Аб месцы і часе правядзеньня  
сходаў ды іншых імпрэзаў, ладжа-  
ных арганізацый, можна даведа-  
цца, наведваюшы ў інтэрнэце ўэбста-  
ронку **pahonia.com**

### Ахвяравалі на выданьне бюлетэна Весткі й Паведамленьні:

В. Балашчэнка .....	30
М. Кашчэева .....	30
К. Крычаўцова .....	30
І. Лукашэвіч .....	30
І. Маладзёнаў .....	30
В. Пятроў .....	30
Д. Турсунбаеў .....	30
А. Харчэўка .....	30
А. Солад .....	20

Шчыры дзякуй!

Падпісаваньне на бюлетэнь могуць  
усе зацікаўленыя даслаўшы аплату  
гадавой падпіскі (\$30) на адрас:

**Marat Klakotski  
P. O. Box 3225  
Farmingdale, NY 11735**

Чэкі з адзнакаю “Весткі” выпісвай-  
це на імя скарбніка Згуртаваньня  
“Пагоня” **Viktar Yedzinovich.**